

νεται να νομίζουν διτι συνίσταται κατάρχην εἰς καθαρογάλωσίαν τινὰ αὐτόχρονα βδελυκτήν, πήτις ἀδελφουμένην πρὸς τὴν φυθεῖσαν δύμοιο μορφήν καὶ δύμαδότητα καὶ συμπλάρουμένην ἀπὸ τὴν παντελῆ συνήθως ἐλλειψίν ιδεών, χαρακτηρίζεται ὑπὸ τῶν πολλῶν ὡς «γλαφυρότης», «ἀνθυρότης» ή «καλλιέπεια». Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον εἶνε γραμμένα δχι εὐ-
άριθμα κ' ἐκ τῶν καλλίστων θεωρουμένων νεοελληνικῶν ἔργων. Τὰς ἀρχὰς δὲ ταύτας παρισταται ἀκολουθῶν καὶ δὲ ἐκ Ζακύνθου νέπλους συγγραφεύς. Περὶ δυνάμεως, δρμῆς, τραχύτητος, γλυκύτητος, ἀκριβείας, φυσικότητος, ὕψους, ἀπλότητος, κλπ. Ὅφους δὲν φαίνεται νά ἔχῃ πάρα πολλάς ειδήσεις δὲ κ. Ξενόπουλος. Άλλα τὰς ρεδνικότας μετὰ πολλῆς ἐτιμονῆς θέλει διαρκῶς «ἐπιγονατίδας» καὶ τοὺς λούστρους «ὑποδηματοστιλβωτὰς» καὶ τὰ πιατέλα τῶν φλυτζανιών «ὑποκρατήρια» καὶ τῶν ταξειδιωτῶν τὰ μπαγκάγια «ἀπαρτίας» καὶ «θαλψιχείρια» τὰ μανσόν. Γιοθέτουμεν δὲτι καὶ τὰ λουκούμια θὰ τὰ δύνομάχη συνεπῶς «τερψιλαρύγγια». «Ρώποι» δὲ καὶ «μαργαρίτερακα» καὶ «ημιανάγλυφα» καὶ «έμποροπώματα» καὶ «ραφιδεύματα» καὶ «ἀπόψιστρα» καὶ «ἐπίπαστρα» καὶ «κόχλοι διάγλυφοι» καὶ διλλα τοιαῦτα ἀκατανόητα πράγματα πλημμυροῦν τὰς ἀθηναϊκὰς αἰθούσας καὶ δόδούς του. Τόρα, ἀν δὲ μέθοδος αὐτὴν εἶνε ίσως διαδόσεως εἰς τὴν μὴ ἐπίτευξιν τῆς ἀποδέσεως καμμιᾶς εἰκόνος καὶ καμμιᾶς σκηνῆς ἀληθοῦς καὶ φυσικῆς, ἀν διά τοῦ πρίσματος τῶν ξένων αναγνώσεων θέα τῆς φύσεως γίνεται οὕτω μᾶλλον καταφανῆς, ἀν δὲ ἐκφρασίς τῶν ιδεών δὲν παραδύεται, ἀν τὸ παραπορτικὸν ἀποδεικνύεται ἀτελέστερον καὶ ἀνισχυρότερον, ἀν αἱ ἐντυπώσεις δὲ προσδέχεται καὶ δὲ τῆς ιδιοσυγκρασίας του ἐπίδρασις ἀποκαλύπτονται καλλίτερον μὴ ὑπέρτεραι τοῦ κοινοῦ, ἀν δὲ ἐπιτίθενταις καὶ δὲ προσποίησις εἶνε μᾶλλον κατάφωροι, ἀν μάτην ἀναζητεῖς ὑπὸ τὰ γραφήμενα τὴν ψυχὴν τοῦ συγγραφέως, ἀν δὲν ἀνευρίσκεταις διόδου ἐν τῷ ἔργῳ τὴν ἐστωτερικὴν δόνησιν εἰς ἣν ὑπείκων τὸ παρηγαγε, περὶ αὐτῶν δὲν φροντίζουν καὶ πάρα πολὺ οἱ σημερινοὶ γραμματομάστιγες.

Αὐτά τε εἶχαμεν νὰ εἰποῦμεν διὰ τὸ νέον αὐτὸν βιβλίον καὶ διὰ τὸν νέον τοῦτον συγγράφεα. Ἀρκετοὶ θὰ τὰ εὗρουν βέβαια πάρα πολλά. Καὶ ήμεις τόδια ποῦ τὰ ἐγράψαμεν τὰ εὑρίσκομεν τοιαῦτα. Τὰ περισσότερα δύμας ἔξ αὐτῶν δὲν τὰ εἴπαμεν διὰ τὸν κ. Ξενόπουλον, τὰ εἴπαμεν διὰ νὰ τὰ εἰποῦμεν. Μὲ αὐτὸν ἀτόμικώς θὰ ήμπορούσαμεν νὰ ἔξοφλήσωμεν μὲ μίαν ἢ δύο στήλας τὸ πολὺ. Καὶ πρέπει νὰ κοιτακενδη̄ διότι τοῦ ἐγράψαμεν τόδον μέγα δρθρον, καὶ ἐπὶ τόδον ενικοῦ καὶ εὐρέος τόνου. Τὸν ἐθεωρήσαμεν δύμας ως ἐν χαρακτηριστικὸν σημεῖον τῆς συγχρόνου ἐποχῆς καὶ τῆς συγχρόνου νεολαίας, καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἐκάμαμεν. Ἀπαραλλάκτως δύπως γράφει, σκέπτεται, ἐγράζεται ὁ κ. Ξενόπουλος, γράφουν, σκέπτονται καὶ ἐργάζονται οἱ περισσότεροι καὶ τῶν μᾶλλον διακρινομένων εἰτ' ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ

είτ' εν τῇ φιλολογίᾳ εἶτε εν τῇ ἐπιστήμῃ παρ' ἡμῖν. Καὶ ἀπὸ πολλούς αὐτῶν, αὐτὸς εἶνε πλειοτέρας ἑκτιμήσεως κατὰ βάθος δικιος, μὲν δὲ αὐτά. Πιθανὸν καὶ ἡμεῖς, οἱ Ἰδιοι να εἰργαζόμεθα οὕτω ἔως χθές, ἵσως καὶ σύμερον ἀκόμη, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοοῦμεν. Ἐλπίζομεν νὰ ἔχῃ τὴν εὐθυκρισίαν καὶ τὴν νοημοσύνην νὰ μὴ νομίσῃ ὅτι ὁ, τι ἐγράψαμεν περὶ αὐτοῦ προϊῆλθεν ἐκ δυσμενοῦς πνεύματος. Πιστεύομεν νὰ μὴν ἔχῃ τὴν ἀδυναμίαν ν' ἀποθαρρυνθῇ ἐξ αὐτῶν. 'Ως σύμπλεγμα, δὲν ἀποδεικνύουν ὅτι καθόλου δὲν ἔχει πιθανῶς ἀξίαν τινά, ὅτι στερεῖται πρόσδοτῶν ἀπὸ τοῦδε καὶ ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἔχῃ καὶ ἄλλα ἵσως πολλὰ κρυμμένα μέσα του, ἀτινα ἢ πάροδος τῶν ἔτῶν καὶ ἡ ἀνάμιξις του εἰς τὴν ζωὴν ἐπὶ μᾶλλον νὰ ἔξαρῃ. 'Αλλ' ἀν δὲν προσέξῃ, ἀν δὲν καλλιεργήσῃ τὸ τάλαντον διπερ πιθανὸν νὰ ἔχῃ, ἀλλὰ σύντονως καὶ οὐσιαστικῶς, ἀν σὲν πρόσπαθησῃ ν' ἀποκτῆῃ τὰς ἀπαραιτήτους πνευματικὰς καὶ συγγραφικὰς ἰδιότητας ἃς δὲν ἔχει, ἀν εἶνε δυνατὸν νὰ τὰς ἀποκτήσῃ, καὶ νὰ ἐνδυναμώσῃ ὅσας τυχὸν ἔχει, ἀν δὲν ἀρχίσῃ νὰ ἐννοηθῇται καὶ τὰ πράγματα καὶ αἱ λέξεις ἔχουν πολὺ βαθυτέραν τῆς ἔξωτερικῆς αὐτῶν ἐπιφανείας δψιν, ἀν δὲν ἀντιληφθῇ ὅλην τὴν σημασίαν ἢν περικλείει τὸ δυνομα τοῦ «συγγραφέως», δὲν θ' ἀρθῇ ποτὲ ὑπεράνω τοῦ μετρίου. Καὶ θὰ εἶνε λιποθύρων. Ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἃς ἐξακολουθήσῃ ἐργαζόμενος, ἃς ἐξασκηθῇ ἐστω καὶ εἰς το ἀπλῶς γράφειν, ἃς συμπληρώθῃ, ἃς λάβῃ ὑπ' δψιν του ὅτι πολὺ εἶνε ἀν δυναταῖς τις ἐν ἀρχῇ τοῦ σταδίου του νὰ παράγῃ καὶ μόνον ὑποθερτὰ ἔργα, ἃς δοκιμάσῃ προπάντων καὶ ἀλλα εἰδον, ὀλιγώτερον βαρέα καὶ δυσδάστακτα ἀπὸ τὸ κοινωνικὸν καὶ ηθογραφικὸν μυθιστόρημα. Καὶ διόλου παράξενον, ἀν εὔηρη τὸν δρόμον του, νὰ κατορθώσῃ μιαν ἡμέραν, ἀν δχι πλλο, νὰ καταλάβῃ θέσιν ἐντιμον μεταξὺ τῶν νέωνἀνθρώπων, εἰς οὓς ἀπόκειται ν' εὐγενῆς φιλοδοξεία ν' ἀγωνισθουν διὰ νὰ δημιουργήσουν τὴν σύγχρονον πνευματικὴν Ἑλλάδα. **ΜΙΧΑΗΛ ΜΗΤΣΑΚΗΣ**

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

*Πατρίδα, σὰρ τὸν ἥλιο σου ἥλιος ἀλλοῦ δὲ λάμπει·
Πῶς εἰς τὸ φῶς τον λαχταροῦ η θάλασσα κ' οἱ πάγκοι,
Πῶς λουλουδίζουν τὰ βουρά, τὰ δάσ', η λαγκαδιές
Στέροροτάς τον θυμίαμα μυριάδες μυρώδιες!*

Αφρολογοῦν ἡ φέματις καὶ λαχταῖς ή λίμην,
Χίλιες πουλιῶν λαλιὲς ἡχοῦν, τῆς ωμορριᾶς τον ὕμροι,
Σᾶπειρ' ἀστράφτοντα χρώματα πατοῦ λογῆς λογῆς
Τὸν ἀγέρος τὰ πετούμενα, τὰ σερπετὰ τῆς γῆς.
Κι' αὐτὸς σηκόρει τὸν ἀλαφρὸν τῆς καταχριᾶς μαγγράδι
Κ' η κάθε στάλ' ἀπὸ δροσιὰ γναλίζει σὰρ πετράδι,
Η κάθε ἀχτίδα τον σκορπᾶ μὲ τὴν ἀραλαμπή
Χαρά, ζωὴ καὶ δύραμι κ' ἐπίδια όποι κ' ἄρ' μπῆ.

Φαρτάζεις σὰρ τὸν ἥλιο σον καὶ ἐσύ, καὶ λὴ πατρίδα,
Καὶ μάγια σὰρ τὰ μάγια σον, ὃς τὸν κόσμον ἀλλοῦ δὲν εἶδα.
‘Η γῆ σον εἴραι παράδεισο καὶ αἰώνια γαλαρὸς
Γύρω σον καθρεφτίζεται ὃς τὸ πέλαγος οὐρανός.
Καὶ ἡ νύχτες σον μὲ τὸ ἀστρα τοντο, μὲ τὴν γαλάζια πάστρα,
Μὲ τὸ ἀηδονολαλήματα, τρεμάμενα σὰρ τὸ ἀστρα,
Μὲ τὸ φεγγάρι ποῦ περιῆ, σαρ ὅνειρο εντυχιᾶς
Στὴ μέση τῆς ἀπέραρτης οὐρανίας ἡσυχιᾶς.
‘Η νύχτες σον δροσοβολοῦντο χιλιόπλοντα λοντονδία
Καὶ ἡ τῶν παιδῶν σον τές καρδιὲς ἀμάραρτα τραγούδια,
Σταλάζοντες τὰ σπλάγχνα τοντο θεράπειο λησμονιᾶς,
Ἐλεντεριᾶς ἀγάλλιασι καὶ μῆσος τυφλοριᾶς.

Μάγευ' ἀσημονθραπτο, φῶς μαργαριταρέοιο
Ανύροται· εἴ τε χάραμα ξαρθό, μαλαματέριο,
Γιομάτος μόσχους καὶ δροσιές ὁ Ζέφυρος τερπτά
Μέσ' ἀπ' ἀγάπης φαντασίες τὰ πλάσματα ξυπνᾷ.
Κάραμεσα· εἴ τοι χρώματ' ἀπὸ χίλια οὐράνια τόξα,
Προβαίνει πάλ' ὁ ἥλιος εἰς ὅλη τον τὴν δόξα,
Καὶ, σάν τοι μεγαλεῖον σου σύμβολο φωτεινό,
Ἐως· εἴ τοι χρυσὸν βασίλεμα λάμπει· εἴ τοι οὐραρό.
Ελλάς, τὸ μεγαλεῖον σου βασίλεμα δὲν ἔχει
Καὶ δίχως γνέραια τοὺς καιροὺς η δόξα σου διατρέχει.
Οσες φορὲς ὁ ἥλιος σου ω̄ σὲ φωτίσῃ ἐρθῆ
Θὲ ω̄ σ' ενδῆ περτάμορφη, στεφαρωμένη, ὁρθή.

Λ. ΓΡΑΙΚΟΣ